

World Maritime University

The Maritime Commons: Digital Repository of the World Maritime University

WMU in the News

4-30-1990

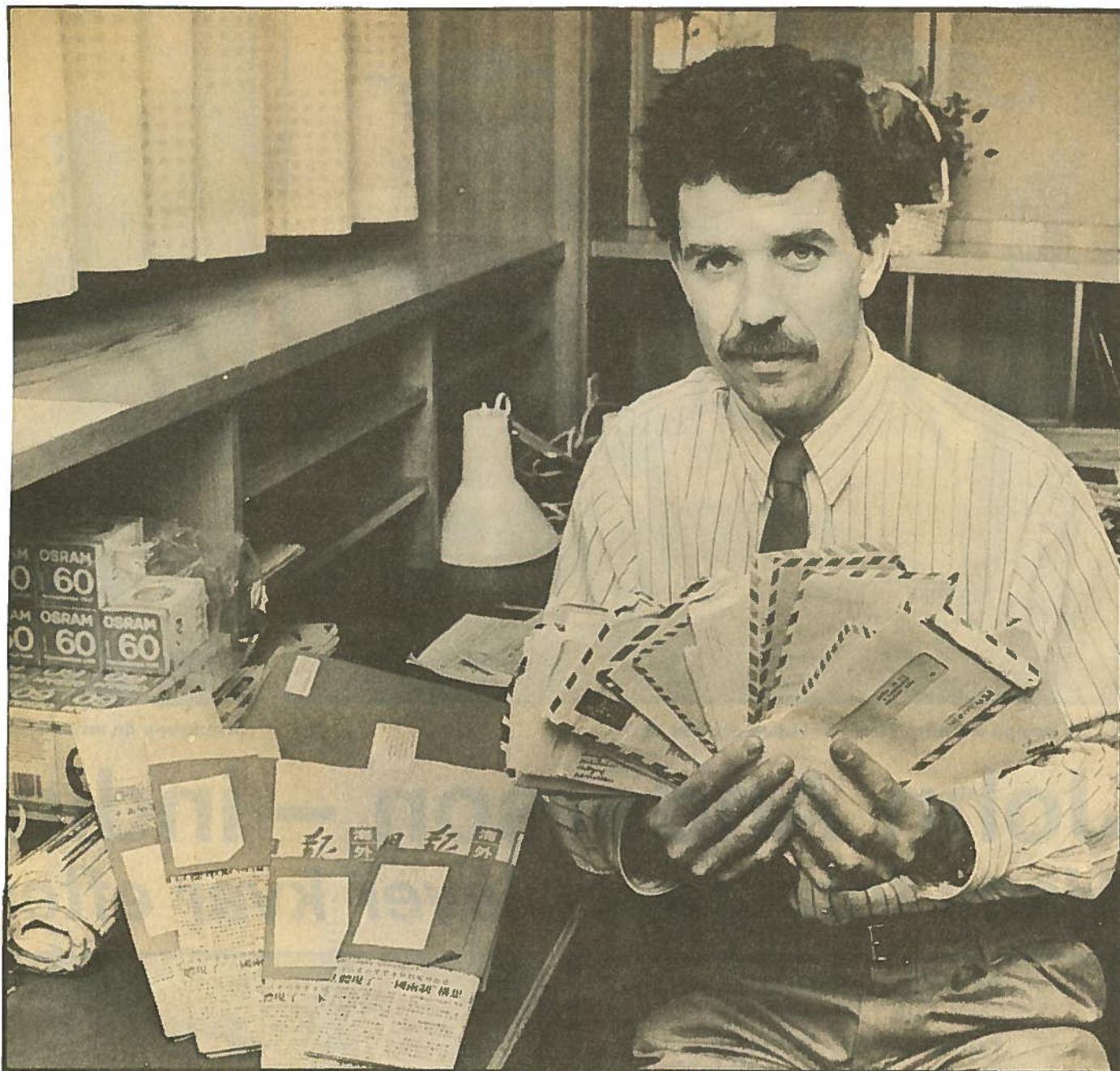
**Freddie - allt-i-allo för världens sjöfarare b) Freddie från Trelleborg
- FN-universitetets allt-i-allo c) Unik skola ger saker sjöfart**

Ingrid Wall

Claes Nyberg

Follow this and additional works at: https://commons.wmu.se/wmu_news

This News Article is brought to you courtesy of Maritime Commons. Open Access items may be downloaded for non-commercial, fair use academic purposes. No items may be hosted on another server or web site without express written permission from the World Maritime University. For more information, please contact library@wmu.se.



Varje dag kommer post från världens alla hörn till Freddie Lienau och Henrik Smithsgården i Malmö, där eleverna vid världens enda sjöfartsuniversitet bor. Trelleborgaren Freddie Lienau är ansvarig för inkvartering och kosthåll för de 150 eleverna från åttio olika

länder. Förutom att han är problemlösare för alla praktiska frågor, och dom kan vara många om man kommer från mörkaste Afrika till Malmö... Bild: Claes Nyberg.

Freddie – allt-i-allo för världens sjöfarare

Disponentgatan 6 – en röd tegelfastighet lik många andra i centrala Malmö. Och ändå inte – ty innanför väggarna bor 150 människor av ett 80-tal nationaliteter. Som ett FN i miniatyr bor studenter från Stilla havet granne med afrikaner och ryssar. Och FN är just vad det är – Henrik Smithsgården är hemmet för eleverna på världens enda maritima universitet, World Maritime University, drivet av FN.

Men den globala organisationen skulle i Malmö stått sig slätt utan trelleborgaren Freddie Lienau. Det är Freddie som tillsam-

mans med kompanjonen Mats Engström sköter allt praktiskt för eleverna vid skolan. Hos Freddie bor och äter de, och det är till honom de kommer med alla praktiska problem de stöter på under sina två år i Sverige.

– Ett härligt jobb, tycker Freddie, som tidigare jobbade på gatukontoret i Trelleborg.

Läs mer om Freddie Lienau och det unika FN-universitet som grundats för att ge en global syn på sjösäkerhet och miljö till havs på dagens

JOBBETSIDAN

No. 27:90 b

Jobbet

Freddie från Trelleborg – FN-universitetets allt-i-allo

MALMÖ: De kommer från hela världen – Afrika, Asien, Amerika – och för två år blir Malmö deras hem. Eleverna vid världens enda marina universitet, drivet i FN:s regi kommer långväga ifrån. I Malmö blir de väl omhändertagna, det svarar trelleborgaren Freddie Lienau för. Han sköter Henrik Smithsgården i centrala Malmö där eleverna bor, äter och lever under sin tid i Sverige.

– Här får man vara allt-i-allo, säger Freddie, ofta är vi de enda svenskar eleverna kommer i kontakt med, och vi får hjälpa till med det mesta.

Freddie Lienau minns kanske de flesta som anställd på gatukontoret i Trelleborg under en följd av år på sjuttio- och åttiotalen. Dessutom var det han som tillsammans med Lotta Lundgren vann TA:s Chans till chansen för femton år sedan.

Numera ligger gitarren på hyllan, den hinner Freddie inte med, när han skall sköta allt det praktiska för 150 elever.

På Henrik Smithsgården på Disponentgatan i Malmö finns en byggnad där eleverna är inhysta under sin studietid i Malmö. Huset byggdes ursprungligen för Kockums som under sin storhetstid hade en hel del gästarbetare i Malmö. Henrik Smithsgården fungerade som ett ungarshotell, och därför fanns alla lokaliteter färdiga när World Maritime University drog in i juni 1983. Redan då fanns Freddie på plats.

– Vårt jobb är att se till att eleverna har någonstans att bo, och att de får frukost och middag. Under dagen är de på föreläsningar mellan nio och tretton, och resten av eftermiddagen ägnar de åt att studera.

Totalt går cirka 200 elever på WMU, varav 150 bor på Henrik Smithsgården. Rummen är alla små, ettor, med ett

100 tar examen årligen

Sammanlagt har 500 elever examinerats ut från WMU sedan starten 1983. Hundra nya elever tas in varje år, och eftersom kurserna är tvååriga, så finns det alltid vid pass 200 elever i Malmö.

När skolan skulle starta 1983 gick budet att på entreprenad sköta kost och logi till en trelleborgare i restaurangbranschen, Görgen Lindholm. Det praktiska lämnade han över till Freddie Lienau som begärde och fick tjänstledigt ett år från sitt

Ingrid Wall



Bild: Claes Nyberg



rangbranschen, Görgen Lindholm. Det praktiska lämnade han över till Freddie Lienau som begärde och fick tjänstledigt ett år från sitt

jobb på gatukontoret. Fram till 1985 arbetade Freddie här, tillsammans med Mats Engström. Det året valde de båda arbetskamraterna att satsa på egen verksamhet, Mats är restaurangman, Freddie står för det ekonomiska.

– Vi startade 1986 och när vi sålde i fjol omsatte vi fem miljoner på tre lunchrestau-

ranger här i Malmö och hade tiotalet anställda.

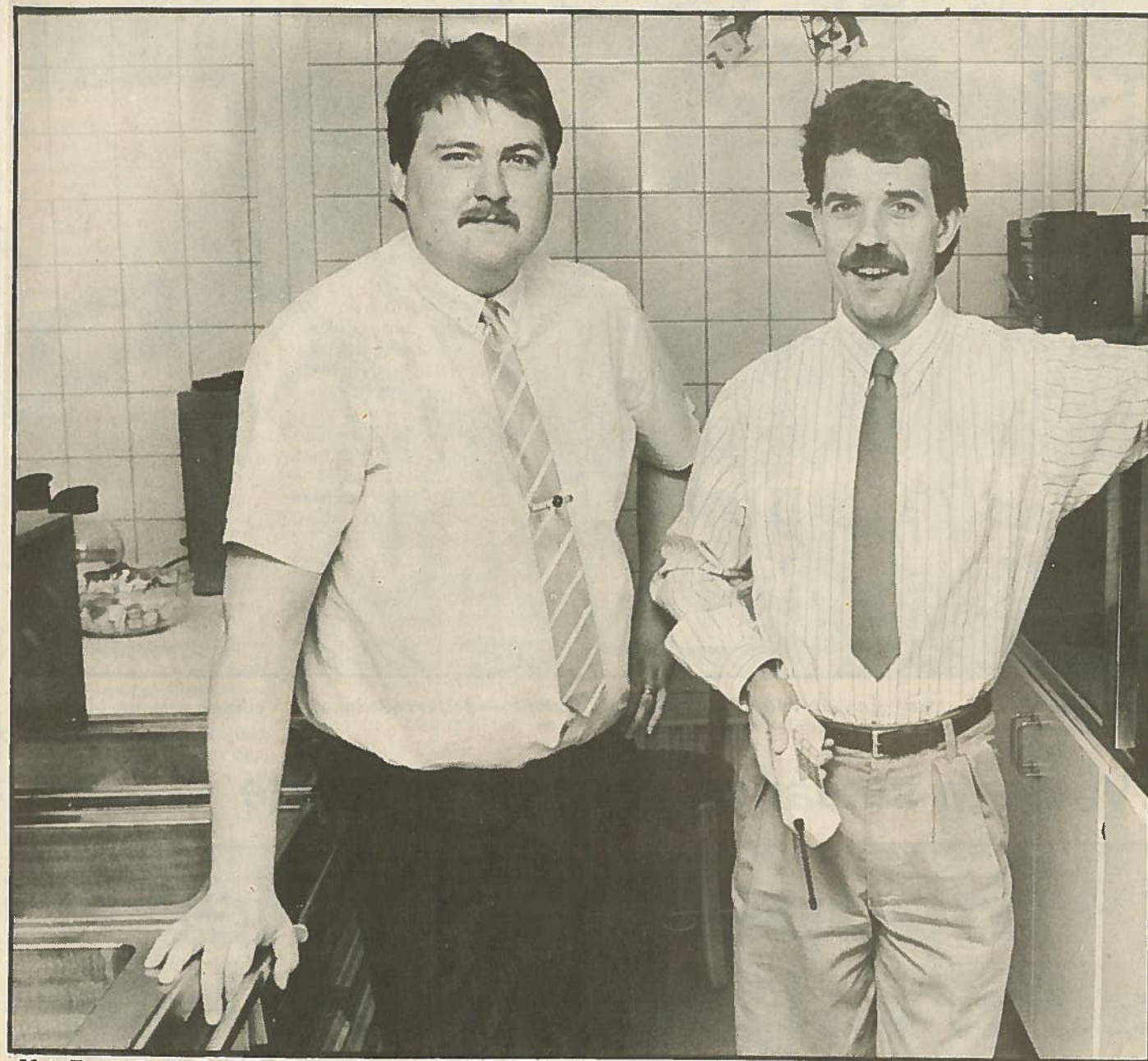
– Men vi såg momsens och de slopade rikskupongerna komma, och bestämde oss för att sluta. Det var för mycket arbete för lite pengar.

Under tiden hade ett stort restaurangbolag tagit över driften av Henrik Smithsgården, med mindre lyckat resultat. Nu arbetade personalen kontorstid och gjorde de sysslor som var ålagda dem. Att dessutom ställa upp och fixa de tusentals problem som människor i ett annat land kan råka ut för i Sverige, var inte deras bord.

Missnöjet grodde och kontraktet förnyades inte. Istället tog universitetet kontakt med Freddie och från första januari är han och Mats tillbaka på skolan igen.

– Kul, tycker Freddie. Det här är ett härligt jobb. Omväxlande och aldrig tråkigt. Men visst är det tufft, och dagarna blir långa. Fast lördag och söndag är vi lediga, då äter eleverna på stan.

Under vintern är det lov för eleverna, från december till februari, och då passar Freddie och Mats på att vara lediga. Impulserna att resa ut i världen är många, så blir det när man dagligen konfronteras med de mest avlägsna delarna av världen. Eller vad



Mats Engström är Freddie Lienaus kompanjon i driften av Henrik Smithsgården i Malmö, det bostadshotell där 150 av FN-universitetets elever bor och äter under sina två år i Sverige. Det är ett jobb där man får hjälpa till med det mesta.

springer Freddie runt med en trådlös telefon i handen.

Med hjälp av den är han anträffbar hela tiden, och telefonen ringer i ett. Ofta finns en dåligt svenskspråkig samtalspartner i andra ändan av linjen och Freddie alternerar vant mellan svenska och engelska.

Så här dags på förmiddagen är det lugnt i restaurang-

det skall lagas mat som passar alla tänkbara trosinriktningar och mattabun. Fläsk serveras inte överhuvudtaget på Henrik Smithsgården även om det bara är en mindre grupp som är troende muslimer.

Just nu är det ramadan, den muslimska fastemånaden och den innebär för en rättrogen att man inte får äta något mellan solens uppgång

extraöppet i restaurangen efter att solen gått ner bara för dessa människor.

Huset ägs av Malmö kommun, medan Freddiens uppgift är att sköta om det praktiska. I anslutning till restaurangen, som skall byggas ut rejält i sommar, finns en bar och uppehållsrum. I källaren ryms också bastu och motionsrum av skilda slag. Samt tvättstuga, något som fått mer än en elev att höja på

och svenska fenomen, och vill hitta idéer att ta med sig hem. Just i dag kom en kille och ville ha hjälp med var han skulle kunna köpa gammalt datapapper. Det kunde man göra om till toalettpapper i hans hemland i Västafrika.

Bland 150 elever från 80 länder, representerande alla tänkbara religioner och politiska -ismer, skulle man kunna tänka sig att det borde bli en väldig mängd konflikter.

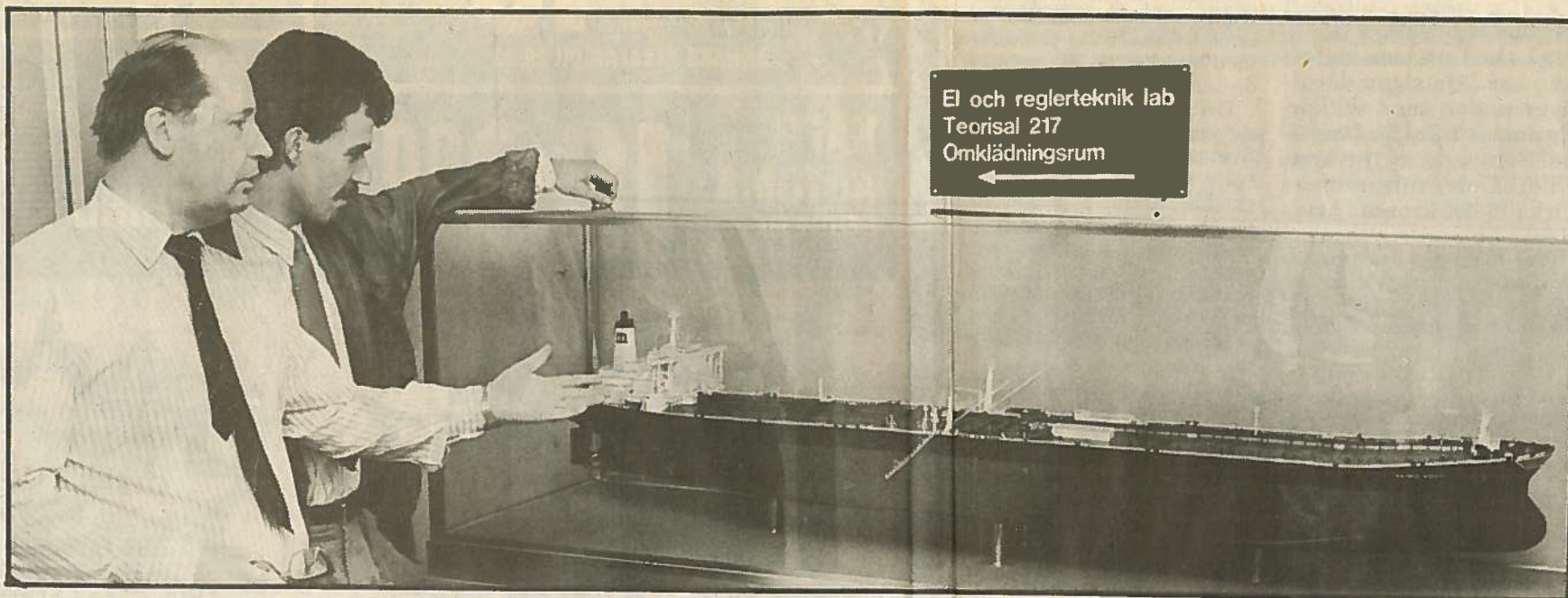
No.
27:90
C

Unik skola ger säker sjöfart

MALMÖ: Det var med tanke på säkra sjöfart och renare hav världen över som FN-organet IMO, International Maritime Organization, tog initiativet till World Maritime University i Malmö i början av åttiotalet. U-länder med brist på de mest elementära förnödenheter saknar oftast kunskap i de här frågorna och de senaste årtiondenas katastrofer till havs har lärt oss hur viktiga miljö- och säkerhetsfrågorna är. Otaliga är de offer i mänskoliniv och spolierad natur som blivit resultatet av slarv eller okunskap till sjöss.

- Vi utbildar inte sjöfarare här, säger den nytillträdde rektorn med det i sammanhanget passande namnet Danny Waters. Vi utbildar de som skall utbilda sjöfarare och kontrollera sjöfarten.

Inacio du Amaral från Angola är en av eleverna på World Maritime University i Malmö, världens enda maritima universitet. Här hjälper Freddie Lienau honom att hitta i det omfattande bibliotek som studenterna har tillgång till.



Jan Horck är lärare på World Maritime University. När han fick höra talas om att modellerna av Malmros fartyg stod i ett bilmuseum (!) tog han kontakt med familjen och så flyttades modellerna till skolan. Här beundrar Jan och Freddie Lienau den detaljrika modellen av Malmros Mariner.

Danny Waters har tidigare arbetat som gästföreläsande professor på skolan, som nästan helt saknar svensk lärarkår. Experter hämtas från jordens alla hörn för att bringa eleverna de bästa kunskaper som går att få i världen.

- Vi gör något här som man inte gör någon annanstans, säger skotskfödde Danny Waters som arbetat över hela världen. Istället för att skicka ut experter till u-länderna, vilket klart har sina fördelar, men det är begränsade kunskaper en enda människa kan ge, så får eleverna komma hit och lära sig hela spektret istället. Här får de tillgång till många idéer, många föreläsare och får möjlighet att praktisera ute på fältet.

- Våra elever far överallt, till Japan, Canada, Australien men också inom Sverige.

Att det blev just Malmö som fick världens enda sjöfartsuniversitet är ingen slump. Staden ligger vid vattnet, mitt i Europa. Granne med skolan är Kockums varv, i Göteborg finns fler varv, i Norrköping finns Sjöfartsverket. Danmark, Hamburg, den maritima anknyttningen är mångfacetterad i

Malmö. Från en del fönster i undervisningslokalerna går det också att följa den intensiva trafiken i Öresund.

- När våra elever fått sin examen och åker hem, så gör de det för att bli en del av systemet i sitt land. Då har de sett och lärt hur det går till i världen, de kan regelverk och har förståelse för de frågor som är så viktiga när det gäller miljö och säkerhet. Våra elever lär sig problemen på en global basis. Den internationella nautiska standarden kommer på sikt att införas i alla länder, över hela världen, tror Danny Waters.

Möjlighet påverka

- Dessutom är det lättare för dem att komma in i beslutsprocessen och verkligen kunna påverka, än för en utländsk expert.

I dag finns sju kurser att välja på vid skolan. Två är inriktade på administration, resterande fem tekniska, med inriktning på nautisk eller ingenjörskompetens.

Kurserna heter "general maritime administration, ports and shipping administration, maritime safety administration inriktning aningen på nautical eller mari-

ne engineering, maritime education and training inriktade på nautical eller maritime engineering samt technical management of shipping companies". Ingen annanstans finns de här utbildningarna och syftet är att skapa en global shipping standard både vad gäller bygge av och säker framfart av båtar på havet och i hamnar.

Kraven är höga, en elev måste vara antingen högt utbildad ingenjör eller sjöbefäl eller ha akademisk examen. Kampen om platserna är hård och de som blir antagna får efter två år sin Master of Science-examen.

Stor omsorg läggs vid praktiskt arbete, och en av de två svenska lärarna, Jan Horck, visar på väggen i sitt lilla tjänsterum de stora scheman med resor och arbete på fältet som eleverna har. Under den tredje terminen på skolan får eleverna omsätta sina teoretiska kunskaper i verkligheten på varv, sjöfartsverk och ombord på båtar, över hela jorden. Vanligtvis har en elev besökt mellan tolv och femton länder, utöver Skandinavien, när han lämnar skolan!

Telefon

Under hela intervjun

sags om Angola, anuatu och Malawi?

mat till eleverna. Frukostdisken är just undanstökad och personalen har så smått börjat förbereda middagen. Det är mycket att tänka på när

- Vi packar frukosten till dom, så stiger dom upp vid tretiden och äter den, berättar Mats. På kvällen har vi

en tvätta själv, här finns inget tjänstefolk.

Eleverna som går på WMU är sällan yngre än 25 år och har arbetat inom sjöfarten. Nu skall de skaffa sig utbildning för att kunna fungera som lärare och rektorer på sjöbefälsskolor, som politiska rådgivare i sjöfartsfrågor eller som inspektörer på sina länders motsvarighet till sjöfartsverk.

All undervisning sker på engelska, som också är huvudspråket på Henrik Smithsgården även om ett 80-tal nationaliteter är representerade här.

- Många av eleverna kommer i mitten av december trots att kursen startar först i februari. De första veckorna går åt att lära sig engelska, berättar Freddie, som med sin utbildning till socionom och ekonom är synnerligen väl lämpad för sin roll som fixare av det mesta åt skoleleverna.

Räta ut frågetecken

- Ofta är ju vi de enda svenskar eleverna kommer i kontakt med, de enda som kan hjälpa till med alla problem som dyker upp. Det kan röra allt från olikheter mellan kulturerna till praktiska spösmål om hur man bär sig åt för att få hit familjen.

Nio personer jobbar på Henrik Smithsgården och de kommer från olika länder de flesta. Receptionen är hjärtat och här huserar Freddie, med dator, posthögar och telefoner.

- Så här i början av en termin hjälper vi brevbäraren genom att ta hand om all post och alla krångliga namn. Efter hand som han lär sig så delas posten ut direkt i brevlådorna till eleverna boende på sex våningsplan, berättar Freddie och bläddrar i en tjock hög med flygpostkuvert, prydda med vackra frimärken från jordens alla hörn.

Anslagstavlan utanför receptionen vittnar om de många olika fritidssysselsättningar som eleverna har till buds. Någon gång måste man ju få koppla av från studierna också. Här är anslag om bibliotekets öppettider, gudstjänsterna på söndagen och sportevenemang av skilda slag.

- Många är väldigt nyfikna och intresserade av Sverige

men så är icke raret.

Immunitet

Huset har ambassadstatus och polisen kan inte gå här utan speciellt tillstånd. Ett vaktbolag sköter tillsynen, men hittills har man varit lyckligt förskonade från alla former av problem. Fastigheten är också anonym. Om än belägen i centrala Malmö.

- Nej, här är alla sams och umgås som vänner. Inga problem alls, inte ens när vi haft krigförande länder här. Det är yrkesfolk, som har sjöfarten som gemensamt intresse. Den politiska profilen är mycket låg här.

För några år sedan möttes två av eleverna just när kursen startat. En var från Venezuela, den andre från Trinidad. Någon månad tidigare hade en incident inträffat där en u-båt från Venezuela kommit in på Trinidads territorialvatten. Det visade sig att den venezolanske eleven arbetat på u-båten, medan trinidadern varit löjtnant ombord på kustbevakningsfartyget som eskorterat u-båten ut på Internationellt vatten igen. Nu möttes de båda, på andra sidan jordklotet, ännu ett bevis på att världen är liten trots allt.

- Vi diskuterar aldrig politik med gästerna, och vi umgås inte heller privat med någon, även om man genom det här jobbet fått vänner över hela jordklotet.

- Två elever hann aldrig bli utexaminerade härifrån, de blev hemkallade till Ecuador för att bli amiral och viceamiral. Många andra har fått mycket höga befattningar i sitt hemland.

Det är mest manliga elever på skolan även om här finns ett femtontal kvinnor. I sällskapsrummet i källaren hänger tavlor med alla de 500 elever som blivit utexaminerade sedan starten 1983. Det är som ett FN i miniatyr, det vittnar namn och ansikten om.

Elevernas vistelse och skolutbildning i Malmö betalas ibland av länderna själva, men oftast av FN eller av tredje land som bistånd. Sålunda svarar Norge för en grupp elevers kostnader, som en form av u-landshjälp. Också svenska elever finns på skolan, eftersom den är helt unik och saknar motstycke i världen. Ingen annanstans kan man få den här utbildningen.